

SÖRGÅRDENS FÖRSKOLA

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen: Förskola 1 – 5 år

2024 – 2025

Sörgårdens plan mot diskriminering och kränkande behandling

GRUNDUPPGIFTER

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskoleverksamhet 1–5 år

Ansvariga för planen

All personal på Sörgårdens förskola.

Utvärdering av föregående plans insatser:

Föregående plans insatser i det främjande arbetet:

- Vi läser böcker med olika teman kring till exempel olikheter, känslor och samarbete.
- Vi samtalar dagligen med barnen om olika situationer som uppstår.
- Genom praktikberättelser (som observationsmaterial) dokumentera observationer av barngruppen. Dessa ska användas som ett reflektionsunderlag för att öka tillgängligheten i förskolans miljö.
- Under läsåret använder vi oss av Förskoleforums artikelsamling om diskriminering och kränkande behandling som diskussionsunderlag vid kollegiala samtal.

Utvärdering

- Under läsåret har vi läst böcker, ex *Kompisböckerna* av Linda Palm och *Alla får åka med* av Anna-Clara Tidholm. Dessa har förtydligat och gett barnen möjlighet att förstå olikheter, känslor mm.
- Vi har samtalat med barnen kring de situationer som uppstått. Vi har även dramatiserat händelser för att tydliggöra för barnen.
- Alla avdelningar har dokumenterat sina observationer och använt sig av dessa som reflektionsunderlag. Utifrån dessa har förskolans lärmiljöer förändrats efter barnens erfarenheter och behov.

- I stället för artiklar har vi använt oss av exempel och case med reflektionsfrågor (från bland annat Förskoleforum och Friends). Dessa har alla pedagoger arbetat med i tvärgrupper.

Föregående plans insatser i det förebyggande arbetet:

- Trygghetsvandring med frågor och bildstöd med känslorna glad/ledsen tillsammans med barnen (kartläggning av otrygga platser)
- Pedagogerna diskuterar kartlägningsfrågorna samt identifierar förbättringsområden i förskolans miljö.

Utvärdering

- Trygghetsvandring genomfördes i september samt april. Inför trygghetsvandring oktober -24 är observationsmaterialet diskuterat och uppdaterat i utvecklingsgruppen och sedan förankrat i arbetslagen.
- Arbetslagen har diskuterat kring kartlägningsfrågorna. Därefter har allas reflektioner lyfts i utvecklingsgruppen, där förbättringsområden identifierats.

DET FRÄMJANDE ARBETET

Det främjande arbetet syftar till att skapa en positiv, hälsosam, trygg och tillitsfull förskolemiljö och förstärka respekten för allas värde. Arbetet omfattar de sju diskrimineringsgrunderna och riktas mot alla, både barn och personal, och bedrivs kontinuerligt.

Kön - att pojkar och flickor får lika stort inflytande och utrymme i verksamheten.

Könsöverskridande identitet - att varje barn känner sig uppskattad för vem hen är eller vill vara.

Etnisk tillhörighet - att synliggöra och ta vara på likheter och olikheter samt uppmärksamma det som en tillgång i gruppen.

Religion eller annan trosuppfattning - förskolan påverkar inte barn och vårdnadshavares uppfattning.

Funktionsnedsättning - verksamheten anpassas utifrån barnens behov och förutsättningar

Sexuell läggning – att alla i förskolan ska respekteras oavsett sexuell läggning

Ålder – att alla ska känna sig respekterade oavsett ålder

Mål

Att skapa ett klimat på förskolan som präglas av respekt, tillit och trygghet samt synliggör alla människors lika värde.

Insats

- Vi läser böcker med olika teman kring till exempel olikheter, känslor och samarbete.
- Vi samtalar dagligen med barnen om olika situationer som uppstår.
- Vi delar upp barnen i mindre grupper för att enklare kunna bygga relationer och ge dem stöd i deras utveckling.
- Genom att dokumentera observationer av barngruppen. Dessa ska användas som ett reflektionsunderlag för att öka tillgängligheten i förskolans miljö.
- Under läsåret använder vi oss av Förskoleforums artikelsamling om diskriminering och kränkande behandling som diskussionsunderlag vid kollegiala samtal.

Hur ska barn/elever medverka?

Barnens reflektioner är i fokus i den dagliga verksamheten, under observationer samt dokumentationer.

Uppföljning – hur följer vi upp att det blir gjort? När ska det vara gjort?

Dokumentation samlas under höstterminen 2024 samt början av vårterminen 2025 och följs upp i april 2025.

Utvärdering hur och när?

Utvärdering av observationsmaterialet samt dokumentation sker i maj 2025.

Ansvarig

- Alla pedagoger ansvarar för att dokumentation samlas in under läsåret.
- Utvecklingsgruppen tillsammans med rektor och specialpedagog ansvarar för att uppföljning och utvärdering sker.

DET FÖREBYGGANDE ARBETET

Det förebyggande arbetet syftar till att stärka respekten för allas lika värde och riktas till alla i det vardagliga arbetet. Arbetet bedrivs utan förekommen anledning och syftar till att avvärja risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling och omfattar sådant som i en kartläggning av verksamheten identifierats som risker.

Det förebyggande arbetet inleddes med en kartläggning där varje avdelning fick diskutera hur de arbetar för att barnen ska kunna tillgodogöra sig undervisningen. Hur gör vi för att tillgodose barnens behov, ge pedagogiskt stöd för att barnen ska utveckla sina färdigheter, utveckla självständighet, känna trygghet samt tillhörighet i gruppen och leken?

De situationer som diskussionerna utgick ifrån var fysisk, pedagogisk samt social tillgänglighet i miljöerna:

- Hallen
- Utelek/Gården
- Matsituationer
- Samling/Undervisning
- Den spontana leken
- Hygienutrymme
- Utflykt

Slutsatser av kartläggningarna

I pedagogernas diskussioner kring tillgängligheten framgår:

Hallen

- På barnens hyllor finns barnens saker tillgängliga, de yngre barnen har möjlighet att stå på klossar eller få hjälp av en pedagog om de inte kan nå.
- Skohyllor finns på eller utanför avdelningen, barnens namn står på hyllkanten. Detta fungerar för alla barn.
- Vi går ut i hallen med en liten grupp barn, för att ge alla barn möjlighet att få stöttning och kunna samtala med en pedagog.

Utelek/Gården

- Förskolan har goda möjligheter till utevistelse. Gården erbjuder olika former av motorisk lek som ex sandlådelek, rutschkana, gungor, cyklar, rollek i affär, polis/brandman/ambulanslek och kojor. För att stimulera barnen att utforska nya lekar och leka med nya kompisar får vissa leksaker (ex cyklar) ta semester någon dag.
- Pedagoger deltar och följer upp deras intresse i leken, vilket gör att leken pågår längre.

Matsituationer

- Innan/efter lunch samlar vi alla barn för en lugn stund med ex läsning eller avslappning.
- För att skapa en lugn måltidssituation är barnens placeringar vid borden väl genomtänkta av pedagogerna.
- De äldre barnen hjälper till att duka samt duka av. De äldre barnen tar mat själva. De yngre barnen får hjälp med att ta mat men bestämmer själva vad de vill ha.
- Pedagogerna är goda förebilder som skapar positiv stämning vid matbordet. Pedagogerna är lyhörda och ser till att alla barn blir sedda, lyssnade till och bjuds in till samtal.

Samling/undervisning

- Bildstöd samt en del tecken används.
- Tydlig instruktion sker både konkret och verbalt för att ge alla barn förutsättningar att delta. Undervisningen har tydlig struktur och återkommande moment.
- För att alla barn ska känna delaktighet uppmärksammas alla dagligen vid samlingen, oavsett om de är på förskolan eller inte.
- Vi lyssnar till barnens erfarenheter, kunskaper och intressen vid samlingar och aktiviteter. Dessa tar vi med oss vidare i vår analys och planeringen av den fortsatta undervisningen.

Den spontana leken

- Tillgängliga lärmiljöer – vi arbetar kontinuerligt med våra lärmiljöer för att möta barnens behov och ge förutsättningar till lärande.
- Pedagogerna deltar i barnens lek för att kunna stötta och hjälpa barnen att utveckla leken. Pedagogernas närvaro ger trygghet till alla barn, inte minst till de som har svårt att komma in i leken tillsammans med de andra barnen.

Hygienutrymme

- Alla barn kan nå tvättställen själva eller med hjälp av en pall.
- Toaletterna är tillgängliga för alla barn, de yngsta tillsammans med pedagog.
- Bildstöd används för att förtydliga rutiner (ex. spola, tvätta händer)

Utflykt

- Bildstöd används för att förtydliga utflyktens innehåll, både under samling innan utgång samt under utflykten.

Utifrån den trygghetsvandring som gjorts tillsammans med barnen framgår:

- Antal barn som deltagit: 87 av 136 barn
- Trygghetsvandringen har skett enskilt och i grupp
- Miljöer i fokus: Lekmiljöer, hallen, hygienutrymmen
- Otrygga platser som framgår:

Lekrum med finmotoriska aktiviteter – de barn som inte lockas av att rita, pärla etc springer gärna runt och bidrar då till oro i rummet.

Lek i små rum – här upplevs miljön som högljudd vid tillfällen när pedagogerna inte deltar i leken.

Åtgärder:

- Vi organiserar för att skapa trygga miljöer genom att införa ex aktivitetstavla och lekgrupper.
- Vi utvecklar vårt arbete med att förbereda barnen på varför en aktivitet ska ske för att ge alla barn en förförståelse för undervisningen.
- Vi har kontinuerlig dialog med barnen kring våra regler. Vi dramatiserar olika

situationer för att tydliggöra.

MÅL

Öka tillgängligheten i förskolan för alla barns behov och förutsättningar.

Insats

- Trygghetsvandring med frågor och bildstöd med känslorna glad/ledsen tillsammans med barnen (kartläggning av otrygga platser)
- Pedagogerna diskuterar kartlägningsfrågorna samt identifierar förbättringsområden i förskolans miljö.

Hur ska barnen medverka?

Barnen är delaktiga i samtal samt blir observerade

Uppföljning

Vi dokumenterar kontinuerligt under hösten och våren 24/25 och gör en uppföljning i maj 2025. Uppföljningen består av dokumentation av kartläggning och trygghetsvandring.

Utvärdering

Utvärdering görs i samband med uppföljningen.

Ansvarig

Utvecklingsgruppen tillsammans med rektor och specialpedagog.

RUTINER

Det är det utsatta barnet som avgör om beteendet är oönskat eller kränkande. Åtgärder ska spegla kränkningens karaktär och omfattning. Det är viktigt att förskolan skyndsamt utreder och sätter in åtgärder.

Personal som får kännedom om att ett barn anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till rektorn (genom Drafit) enligt skollagen (2010:800). Vårdnadshavare och andra vuxna har en viktig roll i att kontakta förskolan när det finns misstanke om att ett barn far illa. Det kan vara ens eget barn

eller någon annans.

Rutin vid misstanke om kränkande behandling

- Pedagog och barn reder ut enskilda händelser direkt. Alla inblandade får ge sin version av händelsen utan att värdera. Vårdnadshavare till samtliga involverade barn informeras.
- Anmälan om kränkande behandling i Draft-it görs av pedagog. Rektor ansvarar för att anmälan utreds, följs upp och avslutas.
- Uppföljningssamtal med den utsatta och övriga inblandade barn genomförs för att se till att den kränkande behandlingen har upphört.

Rutin när barn upplever sig kränkt eller diskriminerad av personal:

- Misstankar om att personal kränker eller diskriminerar ett barn lämnas till ansvarig rektor efter samtal med berörd personal.
- Vid behov diskuteras händelsen oidentifierad på APT.

BILAGA

Lagar, paragrafer och definitioner av begrepp

Planen bygger på FN:s barnkonvention (<http://barnkonventionen.se/>) och regleras av diskrimineringslagen (<https://lagen.nu/2008:567>) och 14:e kap i skollagen (www.skolverkets.se/regelverk).

Kränkande behandling:

Kränkande behandling är uppträdande som kränker ett barns värdighet.

Det finns olika sorters kränkningar:

- Fysiska (slag, knuffar, sparkar)
- Verbala (hot, svordomar, öknamn)
- Psykosociala (utfrysning, blickar, alla går när man kommer osv)
- Texter och bilder

Trakasserier:

Trakasserier är uppträdande som kränker ett barns värdighet.

Det finns olika sorters trakasserier:

- Utseende,
- Kön,
- Etnisk tillhörighet,
- Religion eller annan trosuppfattning,
- Funktionshinder,
- Sexuell läggning,
- Könsidentitet eller uttryck,
- Ålder.

Annan kränkande behandling:

Är uppträdande som utan att vara trakasserier kränker ett barns värdighet.

- Både förskolans personal och barn kan göra sig skyldiga till kränkande behandling och trakasserier.
- Det är trakasserier även när ett barn kränks på grund av en förälders eller syskons sexuella läggning, funktionshinder med mera.

Mobbning

Mobbning är när ett barn/vuxna vid upprepade tillfällen blir utsatt för kränkande behandling under en viss tid av ett eller flera barn/vuxna.

Direkt diskriminering

Direkt diskriminering innebär att ett barn på osakliga grunder behandlas sämre än andra barn och missgynnas i samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck eller ålder.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas att förskolan tillämpar bestämmelser eller ett förfaringssätt som verkar neutral, men som kan missgynna barnet. Ett barn kan också bli diskriminerat om barnet blir särbehandlat på grund av en förälders sexuella läggning, funktionshinder med mera. Diskriminering kan till exempel ske genom förskolans regler och rutiner.